

PEDAGOGIK AMALIYOTDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Shamsiyabonu Egamqulova Jamshid qizi

Guliston davlat pedagogika instituti

Pedagogika yo‘nalishi 2-bosqich talabasi

Nurumbekova Ya. A.

Ilmiy rahbari: egamqulovashamsiyabonu@gmail.com

+998701342906

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20352905>

Annotatsiya: Mazkur maqolada pedagogik amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning mazmuni, ahamiyati va samaradorligi keng yoritilgan. Bugungi kunda ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, o‘quv jarayonini samarali tashkil etish hamda o‘quvchilarning bilim, ko‘nikma va kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar muhim o‘rin tutadi. Shu nuqtayi nazardan, pedagogik amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy kompetentligini shakllantirishda asosiy omillardan biri hisoblanadi. Maqolada interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), multimedia vositalari, elektron ta‘lim resurslari, muammoli ta‘lim, hamkorlikda o‘qitish va loyiha asosida o‘qitish texnologiyalarining amaliyot jarayonidagi o‘rni va ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, dars jarayonida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish o‘quvchilarning faolligini oshirishi, ularning mustaqil fikrlashini rivojlantirishi hamda ta‘lim sifatini yaxshilashi asoslab berilgan. Pedagogik amaliyot davomida o‘qituvchining innovatsion yondashuvi va zamonaviy vositalardan samarali foydalanish malakasi ham muhim omil sifatida ko‘rib chiqilgan.

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta‘lim jarayoniga joriy etish o‘quvchilarning bilimlarni chuqurroq o‘zlashtirishiga, darsga qiziqishini oshirishga hamda ta‘lim samaradorligini sezilarli darajada yaxshilashga xizmat qiladi. Shu sababli pedagogik amaliyot jarayonida ushbu texnologiyalardan tizimli va maqsadli foydalanish bugungi kun talabi hisoblanadi.

Kalit so‘zlar: Pedagogik amaliyot, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuv, interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), multimedia vositalari, elektron ta‘lim resurslari, muammoli ta‘lim, loyiha asosida o‘qitish, hamkorlikda ta‘lim, o‘quvchi faolligi, mustaqil fikrlash, ta‘lim samaradorligi, kasbiy kompetensiya.

Bugungi kunda ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, o‘quv jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish hamda bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Ta‘lim sifati va samaradorligini oshirishda pedagogik amaliyot alohida o‘rin tutadi, chunki u talabalarning nazariy bilimlarini real ta‘lim jarayoni bilan uyg‘unlashtirish, darslarni tashkil etish va o‘quvchilar bilan ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Men ham pedagogik amaliyotni 2026-yil 6-apreldan 25-aprelgacha bo‘lgan davrda o‘tab, ushbu jarayon davomida maktab ta‘lim tizimi, darslarning tashkil etilishi, o‘qituvchilarning ish faoliyati hamda o‘quvchilarning o‘quv jarayonidagi faolligini bevosita kuzatish imkoniga ega bo‘ldim. Amaliyot davomida dars jarayonini rejalashtirish, turli metod va usullarni qo‘llash, o‘quvchilar bilan individual va guruhli ishlash kabi muhim pedagogik ko‘nikmalarni amalda sinab ko‘rdim.

Amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalar, xususan interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), multimedia vositalari hamda muammoli ta'lim elementlaridan foydalanish jarayonlari ham o'rganildi. Bu usullar dars jarayonini yanada qiziqarli, samarali va o'quvchilar uchun tushunarli bo'lishiga xizmat qilishini amaliy tajribalar orqali angladim. Shuningdek, amaliyot davomida faqatgina dars mashg'ulotlari emas, balki tarbiyaviy tadbirlar ham muhim o'rin tutdi. Jumladan, buyuk sarkarda va davlat arbobi Amir Temur tavalludi munosabati bilan o'tkazilgan ma'naviy-ma'rifiy tadbirda faol ishtirok etildi. Ushbu tadbir o'quvchilarda tarixiy merosga hurmat, milliy g'urur, vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishga xizmat qildi hamda ularning ma'naviy dunyoqarashini kengaytirishga yordam berdi. Mazkur maqolada pedagogik amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish tajribalari, dars jarayonidagi kuzatuvlar, olingan amaliy ko'nikmalar hamda ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri yoritib beriladi.

Pedagogik amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Amaliyot davrida 6-apreldan 25-aprelgacha bo'lgan mashg'ulotlar davomida darslarning tashkil etilishi, o'qituvchilarning ishlash uslublari hamda o'quvchilarning faolligi bevosita kuzatildi va turli innovatsion yondashuvlar amalda sinab ko'rildi. Bu jarayon bo'lajak o'qituvchi sifatida kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishga katta yordam berdi. Amaliyot davomida eng ko'p qo'llanilgan zamonaviy pedagogik texnologiyalardan biri interfaol metodlar bo'ldi. “Aqliy hujum”, “Klaster”, “BBB (Bilaman – Bilmochiman – Bilib oldim)”, “Insert” kabi metodlar dars jarayonida o'quvchilarning faolligini oshirishga xizmat qildi. Ushbu metodlar orqali o'quvchilar faqat tinglovchi emas, balki dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylandilar. Natijada ular mavzuni chuqurroq tushunish, o'z fikrini erkin bayon etish va mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalarini rivojlantirdilar.

Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan (AKT) foydalanish ham dars jarayonini yanada samarali va qiziqarli tashkil etishga yordam berdi. Multimediya taqdimotlari, video materiallar va elektron resurslar orqali mavzularni tushuntirish o'quvchilarning diqqatini jamlashga va ularning bilimni tezroq o'zlashtirishiga xizmat qildi. Ayniqsa, vizual materiallar orqali berilgan darslar o'quvchilarda katta qiziqish uyg'otdi. Muammoli ta'lim elementlaridan foydalanish ham amaliyot jarayonida samarali natija berdi. O'quvchilarga muayyan muammoli vaziyatlar berilib, ularni mustaqil hal qilishga yo'naltirildi. Bu esa o'quvchilarda tahliliy fikrlash, muqobil yechimlarni topish va mantiqiy xulosa chiqarish ko'nikmalarini rivojlantirdi. Shu orqali ularning mustaqil fikrlash darajasi sezilarli darajada oshdi. Loyiha asosida o'qitish usuli ham amaliyotda muhim o'rin egalladi. O'quvchilar kichik guruhlariga bo'linib, berilgan mavzu yuzasidan ma'lumot to'plash, uni tahlil qilish va natijani taqdim etish jarayonida faol ishtirok etdilar. Bu usul ularda hamkorlikda ishlash, mas'uliyatni his qilish va o'z fikrini asoslab berish ko'nikmalarini shakllantirdi.

Amaliyot jarayonida tarbiyaviy tadbirlar ham muhim ahamiyat kasb etdi. Jumladan, buyuk sarkarda Amir Temur tavalludi munosabati bilan o'tkazilgan ma'naviy-ma'rifiy tadbir o'quvchilarda tarixiy merosga hurmat, milliy g'urur va vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishga xizmat qildi. Tadbir davomida o'quvchilar Amir Temurning hayoti va faoliyati haqida ma'lumotlar taqdim etdilar, sahna ko'rinishlari va savol-javoblarda faol ishtirok etdilar. Umuman olganda, pedagogik amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish dars samaradorligini oshirish, o'quvchilarning faolligini kuchaytirish hamda ularning mustaqil fikrlashini rivojlantirishda muhim vosita ekanligi amalda o'z isbotini topdi.

Xulosa qilib aytganda, pedagogik amaliyot jarayoni bo'lajak o'qituvchining kasbiy kompetentligini shakllantirishda muhim bosqich hisoblanadi. 2026-yil 6-apreldan 25-aprelgacha davom etgan amaliyot davomida nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtirish, dars jarayonini kuzatish hamda mustaqil ravishda dars tashkil etish bo'yicha muhim tajribalar orttirildi. Amaliyot jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish dars samaradorligini oshirishda, o'quvchilarning faolligini kuchaytirishda hamda ularning mustaqil fikrlashini rivojlantirishda muhim omil ekanligi yaqqol namoyon bo'ldi. Interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, muammoli ta'lim va loyiha asosida o'qitish kabi yondashuvlar o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirib, bilimlarni chuqurroq o'zlashtirishiga yordam berdi.

Shuningdek, amaliyot davomida o'tkazilgan tarbiyaviy tadbirlar, xususan Amir Temur tavalludi munosabati bilan tashkil etilgan ma'naviy-ma'rifiy tadbir o'quvchilarda milliy g'urur, vatanparvarlik va tarixiy merosga hurmat tuyg'ularini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etdi. Umuman olganda, pedagogik amaliyot bo'lajak o'qituvchi sifatida o'z ustida ishlash, pedagogik mahoratni oshirish va zamonaviy ta'lim texnologiyalarini amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qildi. Bu tajriba kelajakdagi kasbiy faoliyat uchun muhim asos bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020-yil.
2. O'zbekiston Respublikasi "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi". – Toshkent, 1997-yil.
3. Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
4. Mirziyoyev Sh.M. *Erkin va farovon, demokratik O'zbekistonni birgalikda barpo etamiz*. – Toshkent: O'zbekiston, 2016.
5. Karimov I.A. *Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch*. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
6. Yo'ldoshev J.G., Usmonov S.A. *Pedagogik texnologiyalar*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2016.
7. Azizxo'jayeva N.N. *Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat*. – Toshkent, 2012.
8. To'xtaxo'jayeva M. *Umumiy pedagogika*. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
9. *Pedagogika (darslik)*. – Toshkent: O'qituvchi nashriyoti, 2019.